

INSTITUTUL DE INFORMATICĂ TEORETICĂ

UNIVERSITATEA
„ALEXANDRU IOAN CUZA“
din IAȘI

INSTITUTUL DE CERCETĂRI
INTERDISCIPLINARE – DEPARTAMENTUL
ȘTIINȚE SOCIO-UMANE

PROGRAM

LEXICOGRAFIA ACADEMICĂ ROMÂNEASCĂ. PROVOCĂRILE INFORMATIZĂRII

Ediția a X-a
online

Iași, 27–28 mai 2021

Colocviu Internațional organizat de
Colectivul de lexicologie – lexicografie, Institutul de Filologie Română
„A. Philippide”,
Colectivul de limbaj natural, Institutul de Informatică Teoretică,
Echipele proiectelor TAFOC și eRomLex

Date de acces prin Zoom Meeting:

Colocviul internațional **Lexicografia academică românească. Provocările informatizării**

Time: May 27, May 28, 2021 08:30 AM Bucharest

<https://us02web.zoom.us/j/86228469418?pwd=bWN6d2tsTzlmYy9yenVkejBxVHFLQT09>

ID: 862 2846 9418 Passcode: 603000

Workshop: Lexicografia medievală și premodernă în era digitală

Time: May 28, 2021 12:30 PM Bucharest

<https://us02web.zoom.us/j/83657466971?pwd=UFpURGsrR1dqQm1Kb09DcVBvUFdFUT09>

ID: 836 5746 6971 Passcode: 639012

Lucrările vor fi transmise în direct pe pagina de Facebook a Academiei Române – Filiala
Iași: <https://www.facebook.com/acadiasi/>

Joi, 27 mai 2021

08³⁰ – 09⁰⁰ Primirea invitațiilor

Deschiderea lucrărilor

09⁰⁰ – 09¹⁰

Conferințe invitate

Moderator: Gabriela Haja

09¹⁰ – 09⁵⁰ Cristian Moroianu, *Prezentarea primei fascicule din Dicționarul limbii române (DLR: A – ABZIȚUI), ediția a doua: criterii, probleme, tradiție și inovație*

09⁵⁰ – 10³⁰ Violeta Sereșan, *Ediția critică computerizată între azi și mâine*

10³⁰ – 11¹⁰ Achim Rabus, Constanța Burlacu, *Digitising (Romanian) Cyrillic using Transkribus – New Perspectives*

Pauză

11¹⁰ – 11²⁰

Masă rotundă pe tema

Dicționarul limbii române (DLR). Resurse și instrumente de lucru online

11²⁰ – 11⁵⁰ Alexandru Anghelina, Claudiu Teodorescu, *Prezentarea variantei electronice a primei fascicule din Dicționarul limbii române (DLR: A – ABZIȚUI), ediția a doua*

11⁵⁰ – 12¹⁰ Claudiu Teodorescu, *Publicarea online a Rumänisch-Deutschen Wörterbuch de H. Tiktin, ediția a treia, revăzută și adăugită de Paul Miron și Elsa Lüder, vol. I–III*

12¹⁰ – 12⁴⁰ Ion Giurgea, Cristian Moroianu, Iulia Comaromi, *Informatizarea Dicționarului etimologic al limbii române (DELR) și necesitatea refacerii volumului I (A-B)*

12⁴⁰ – 13⁰⁰ Dezbateri

Pauză de masă

13.00 – 14.00

Comunicări

Moderator: Elena Isabelle Tamba

- 14⁰⁰ – 14³⁰ Ana-Maria Barbu, Irina Lupu, Daniela Luminița Teleoacă, Teodora Toroipan, Ștefania Vulpe, *Problema frecvenței cuvintelor-titlu în ICSO*
- 14³⁰ – 15⁰⁰ Cătălina Mărănduc, Victoria Bobicev, Cenel-Augusto Perez, *Analizor morfologic pentru limba română veche, cu categorii universale și specific naționale*
- 15⁰⁰ – 15³⁰ Codruța Gabriela Gavril-Antonesei, *Resurse online pentru predarea limbii române (ca limbă străină)*
- 15³⁰ – 16⁰⁰ Ana Vulpe, *Extinderile recente de sens: cazul unor verbe*
- 16⁰⁰ – 16³⁰ Felicia Dumas, *Ediția a doua, revizuită și îmbogățită, a unui dicționar bilingv specializat, de termeni creștin-ortodocși, și motivațiile ei*
- 16³⁰ – 17⁰⁰ Mioara Dragomir, *Rarități lexicale în Hronograf den începutul lumii (ms. 3517 cca 1658–1661) – analiză în vederea lucrului la Dicționarul limbii române și la Dicționarul etimologic al limbii române redactate sub egida Academiei Române (litera C, partea I C – Chi-)*
- 17⁰⁰ – 17³⁰ Marius-Radu Clim, *Dimitrie Cantemir și problema neologizării limbii*

Proiecte în derulare

Moderator: Marius-Radu Clim

- 17³⁰ – 18⁰⁰ Oana Niculescu, *Rezultate recente în contextul digitalizării documentelor cultural-istorice din cadrul arhivelor fonogramice ale limbii române*
- 18⁰⁰ – 18³⁰ Speranța Cecilia Bolea, Dan Cristea, Paula Alexandra Crucianu, Gabriela Dumitrescu, Daniela Gîfu, Gabriela Haja, Mihaela Onofrei, Cristian Pădurariu, Petru Rebeja, Liviu Andrei Scutelnicu, Elena Isabelle Tamba, Roxana Vieru, *Scrierile vechi românești în atenția cititorului de azi: Artificial Intelligence Models (Deep Learning) Applied in the Analysis of Old Romanian Language (DeLORo – Deep Learning for Old Romanian)*

Vineri, 28 mai 2021

Workshop

Terminologia astronomică românească: științific vs popular. Fenomene, obiecte cosmice și constelații (PN-III-P4-IDPCE-2020-1277)

Moderator: Cristina Florescu

09⁰⁰ – 09³⁰ Cristina Florescu, *Terminologia astronomică: disocieri lexicologice*

09³⁰ – 10⁰⁰ Elena Isabelle Tamba, *Unele considerații legate de denumirile de constelații în Dicționarul limbii române*

10⁰⁰ – 10³⁰ Alina-Mihaela Bursuc, *Observații asupra relației ASTRU – STEA pe baza Dicționarului limbii române*

10³⁰ – 11⁰⁰ Gabriela Ana Azanfirei, *Harta bolții cerești în astronomia românească*

11⁰⁰ – 11³⁰ Cristina Cărăbuș, *Observații privitoare la denumirile pentru măsurarea timpului în Dicționarul limbii române*

11³⁰ – 12⁰⁰ Daniela Butnaru, *Prezența Soarelui în onomastica românească*

Pauză de masă

12.00 – 13.00

Workshop

Lexicografia medievală și premodernă în era digitală

(proiectul eRomLex, PN-III-P1-1.1-TE-2019-0517)

Moderatori: Ana-Maria Gînsac

13⁰⁰ – 13³⁰ Anna-Maria Totomanova, *Electronic Research Infrastructure for Bulgarian Medieval Written Heritage: History and Perspectives*

13³⁰ – 14⁰⁰ Kira Kovalenko, *Plant Names and Plant Descriptions: Handwritten Lexicons vs. Literature*

14⁰⁰ – 14³⁰ Katarzyna Jasińska, *The Beginnings of Polish Lexicography – how to Present Glosses in the Medieval Dictionary in the Digital Age?*

14³⁰ – 15⁰⁰ Vladislav Knoll, *Gorazd: An Old Church Slavonic Digital Hub and Romanian Slavonic Studies*

Pauză

15⁰⁰ – 15¹⁰

- 15¹⁰ – 15⁴⁰ Liudmyla Tkach, Nikoletta Holovach, *Lexicografia ucraineană din epoca modernă timpurie și rolul ei pentru revelarea istoriei cuvântului, în spațiu și în timp*
- 15⁴⁰ – 16¹⁰ Fazakas Emese, *Dicționare bi- și multilingve începând din secolul al XVI-lea și cel mai complex dicționar istoric al limbii maghiare*
- 16¹⁰ – 16⁴⁰ Maria-Alexandra Druțu, *Approche diachronique sur la lexicographie bilingue dans l'espace roumain*
- 16⁴⁰ – 17¹⁰ Gheorghe Chivu, *Primul lexicon bilingv original alcătuit în spațiul românesc, Dictionarium Valachico-Latinum*
- 17¹⁰ – 17⁴⁰ Alin-Mihai Gherman, *Lexicografie și istorie: Dicționarul lui Teodor Corbea*
- 17⁴⁰ – 18¹⁰ Mădălina Ungureanu, Alex Moruz, *Primele dicționare bilingve românești (secolul al XVII-lea). Corpus digital prelucrat și aliniat (eRomLex): prezentarea proiectului (UEFISCDI, PN-III-P1-1.1-TE-2019-0517)*
- 18¹⁰ – 18⁴⁰ Ana-Maria Gînsac, Iosif Camară, *O reevaluare a psaltirilor românești din secolul al XVI-lea. Corpus aliniat și studii comparative (roPSALT): prezentarea proiectului (UEFISCDI, PN-III-P4-ID-PCE-2020-2939)*

Închiderea lucrărilor

18⁴⁰ – 18⁵⁰

Lista participanților

Alexandru ANGHELINA, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Academia Română, București

Gabriela Ana AZAMFIREI, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași (PN-III-P4-IDPCE-2020-1277)/ Facultatea de Matematică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Ana-Maria BARBU, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Academia Română, București

Victoria BOBICEV, Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău

Speranța Cecilia BOLEA, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași

Constanța BURLACU, Faculty of Medieval and Modern Languages, University of Oxford, United Kingdom

Alina-Mihaela BURSUC, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Daniela BUTNARU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Cristina CĂRĂBUȘ, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași (PN-III-P4-IDPCE-2020-1277)

Gheorghe CHIVU, Facultatea de Litere, Universitatea din București

Marius-Radu CLIM, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Iulia COMAROMI, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, Academia Română, București

Dan CRISTEA, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași

Paula Alexandra CRUCIANU, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași

Mioara DRAGOMIR, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Maria-Alexandra DRUȚU, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Felicia DUMAS, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Gabriela DUMITRESCU, Biblioteca Academiei Române, București

Emese FAZAKAS, Facultatea de Litere, Universitatea „Babeş-Bolyai”, Cluj

Cristina FLORESCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Codruța Gabriela GAVRIL-ANTONESEI, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași / Universitatea Jagiellonă, Cracovia, Polonia

Alin-Mihai GHERMAN, Facultatea de Litere, Universitatea „1 Decembrie 1918”, Alba Iulia

Ion GIURGEA, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, București

Daniela GÎFU, Facultatea de informatică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” Iași, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română / Filiala Iași

Ana-Maria GÎNSAC, Departamentul de Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Gabriela HAJA, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Nikoletta HOLOVACH, Universitatea Națională „Yurii Fedkovych” Cernăuți

Katarzyna JASIŃSKA, Institute of Polish Language, Polish Academy of Sciences

Kira KOVALENKO, Institute for Linguistic Studies, Russian Academy of Sciences, Saint Petersburg

Vladislav KNOLL, Institute of Slavonic Studies of the Czech Academy of Sciences

Irina LUPU, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Academia Română, București

Cătălina MĂRĂNDUC, Facultatea de Informatică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Cristian MOROIANU, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, Academia Română / Facultatea de Litere, Universitatea din București

Alex MORUZ, Facultatea de Informatică / Departamentul de Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Oana NICULESCU, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Alexandru Rosetti”, Academia Română, București

Mihaela ONOFREI, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași

Cristian PĂDURARIU, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași

Cenel-Augusto PEREZ, Facultatea de Informatică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Achim RABUS, Slavisches Seminar, Albert-Ludwigs-Universität Freiburg, Deutschland

Petru REBEJA, Facultatea de Informatică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Liviu Andrei SCUTELNICU, Facultatea de Informatică, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, Institutul de Informatică Teoretică, Academia Română – Filiala Iași

Violeta SEREȚAN, Université de Lausanne, Suisse

Elena Isabelle TAMBA, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași

Daniela Luminița TELEOACĂ, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Academia Română, București

Claudius TEODORESCU, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”, Academia Română – Filiala Iași/ Facultatea de Litere, Universitatea „Transilvania”, Brașov

Liudmyla TKACH, Catedra de Limbă Ucraineană Contemporană, Facultatea de Filologie, Universitatea din Cernăuți, Ucraina

Teodora TOROIPAN, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Academia Română, București

Anna-Maria TOTOMANOVA, Department of Cyril and Methodius Studies, Sofia University „St. Kliment Ohridski”, Bulgaria

Mădălina UNGUREANU, Departamentul de Științe Socio-Umane, Institutul de Cercetări Interdisciplinare, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Roxana VIERU, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași

Ana VULPE, Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu”, Chișinău

Ștefania VULPE, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, Academia Română, București

Comitetul științific:

Eva Buchi, Université de Lorraine, Nancy

Dan Cristea, Academia Română – Filiala Iași, Institutul de Informatică Teoretică

Wolfgang Dahmen, Friedrich-Schiller-Universität, Jena

Gabriela Haja, Academia Română – Filiala Iași, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”

Cristian Moroianu, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București

Dan Tufiș, Academia Română, Institutul de Cercetări pentru Inteligență Artificială, București

Rodica Zafiu, Universitatea din București, Facultatea de Litere

Organizatori:

Colectivul de lexicologie – lexicografie, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”

Colectivul de limbaj natural, Institutul de Informatică Teoretică

Echipele proiectelor TAFOC și eRomLex